

החיה של מסיה רסין

כתב ואייר: טומי אונגר (1972)

תרגום: מיכאל דק

הוצאת צלטנר ספרים של ילדים 2006 ,

תרגום קודם: הוצאת עם עובד תשמ"ג בתרגום מיכל ארצי

על הספר

מסיה רסין, גמלאי, חי חיי כפר שקטים. הוא אהב לעבד את גינתו ובמיוחד אהב את עץ האגסים שלו שהניב פרי נפלא. הציעו לו הרבה כסף בעבורו אך הוא סירב למכור את העץ המופלא. יום אחד גילה כי כל האגסים נעלמו מן העץ. התברר כי חיה מוזרה, שאף פעם לא נראתה כמוה גונבת את האגסים.

מסיה רסין מתיידד עם החיה, אך מיהי החיה המוזרה הזאת אף אחד איננו יודע. גם מסיה רסין מסתקרן, ויום אחד הוא לוקח את החיה לאקדמיה למדעים בפאריס כדי שיגלו מי היא. לעיני כל המדענים המלומדים מתגלה שבעל החיים המוזר אינו אלא שני ילדים שהתחפשו. מסיה רסין דווקא מרוצה מהתעלול של הילדים והם נשארים חברים טובים.

באתר:

אפשר לצפות בגרסת אנימציה של הסיפור בשפה האנגלית. גם מי שאינו מבין את השפה יכול להבין את הסיפור וליהנות מהציורים.

הפעלות

הערה:

- הספר **החיה של מסיה רסין** יכול להנות גם קוראים מבוגרים לכן מומלץ שהפעלות יתבצעו בשיתוף פעולה בין צעירים ומבוגרים.
- מכיוון שהספר עוסק גם בחקירה בלשית, אופי ההפעלות יהיה גם בדרך של חקירה והקש.

מכירים את מסיה רסין – לפי הטקסט

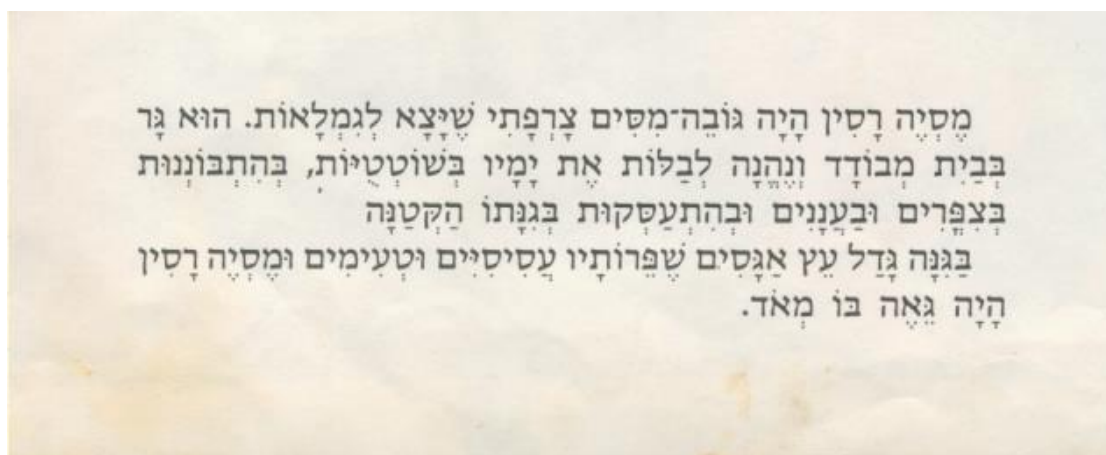
1. מדוע, לדעתכם, בחר המתרגם להשאיר את המילה הצרפתית "מסיה" ליד השם של גיבור הסיפור ולא תרגם אותה לעברית: "אדון" או "מר" רסין?
2. כאשר מוסיפים לשמו של אדם את המילה "אדון" "מר" או בסיפור זה "מסיה" – מה, לדעתכם, מתכוון הסופר לומר לנו על האיש?
3. ספרו מה יודעים על מסיה רסין ומצבו המשפחתי מתוך קריאת 5 השורות הראשונות שבספר, הסבירו על סמך מה אתם מתבססים.
לפניכם פתיחת הספר בתרגומו של מיכאל דק. (2006)

מֵאֵז שֶׁמָסִיָּה רֶסִין יָצָא לְגִמְלָאוֹת, הוּא חֵי לוֹ חַיִּים שְׂקֵטִים בְּבֵיתוֹ שֶׁבְּכֶפֶר.
פֶּעַם הוּא עֹבֵד בְּמִשְׁרָד הַמָּסִים הַצָּרְפִּיתִי וְעֵלְשׁוֹ בִּלְהָ אֶת הַיָּמִים בְּטִיּוּלִים וּבְתַצְפִּית
עַל צְפוּרִים. הוּא עֹקֵב בְּמִבְטֹו אַחֵר עֲנִיָּים, טָפֵל בְּגִנְתּוֹ הַקִּטְנָה וְהָיָה שָׂמֵחַ בְּחִלְקוֹ.
בְּגִנָּה גָּדֹל עֵץ אֲגִסִּים, וְאֶדוֹן רֶסִין הָיָה גָּאֵה בּוֹ מְאֹד. הָעֵץ נָתַן פְּרִי עֲסִיסִי שֶׁרִיחוֹ הָיָה
נִפְלָא וְטַעְמוֹ אֲפֹלִי יוֹתֵר.

השוואת תרגומים

כל מתרגם הוא גם מעין פרשן של המקור. מיכל ארצי ומיכאל דק מביאים את המקור בהדגשים שונים למרות שהתוכן זהה. נשווה את שני התרגומים ודרכם גם את דמותו של מסיה בשניהם.

לפניכם פתיחת הספר בתרגומה של מיכל ארצי (תשמ"ג)

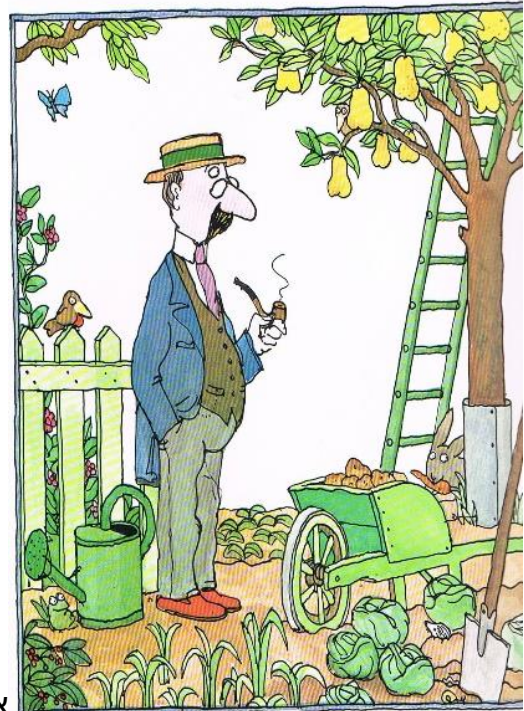

מצאו את הדמיון וההבדל בכל אחד מהמשפטים, מה דומה, מה נוסף, מה נשמט, מה השתנה, וכיצד זה משפיע על עיצוב הדמות. כתבו בטבלה.

הדמיון וההבדל	מיכאל דק	מיכל ארצי
	מאז שמסיה רסין יצא לגמלאות הוא חי לו חיים שקטים בביתו שבכפר	מסיה רסין היה גובה מסים צרפתי שיצא לגמלאות
	פעם הוא עבד במשרד המיסים הצרפתי ועכשיו בילה את הימים בטיולים ובתצפיות על ציפורים. הוא עקב במבטו אחרי עננים, טיפל בגינתו הקטנה והיה שמח בחלקו.	הוא גר בבית מבודד ונהנה לבלות את ימיו בשוטטויות, בהתבוננות בציפורים ובעננים ובהתעסקות בגינתו הקטנה.
	בגינה גדל עץ אגסים ואדון רסין היה גאה בו מאד. העץ נתן פרי עסיסי שריחו היה נפלא וטעמו אפילו יותר.	בגינה גדל עץ אגסים שפירותיו עסיסיים וטעימים ומסיה רסין היה גאה בו מאד.

מכירים את מסיה רסין – מתוך האיורים

לפניכם מספר איורים שבהם מופיע מסיה רסין.

איור מס' 1

איור מס' 2

איור מס' 4

איור מס' 3

איור מס' 6

איור מס' 5

- תארו איך נראה מסיה רסין בכל אחד מהאיורים. התייחסו ללבוש.
- כאשר תתבוננו באיורים תראו כי למסיה רסין ישנם בגדים לכל אירוע בחייו. תארו עוד תלבושות שבהן נראה מסיה רסין.
- מה דעתכם על ריבוי התלבושות באיורים?
- מה לדעתכם רוצה הסופר והמאייר טומי אונגרר לומר לנו על מסיה רסין?

חקירה קטנה בעקבות הזר של מסיה רסין (עבודה משותפת עם מבוגרים)

באיור מס' 2 נראה מסיה רסין כשהוא מקבל את הפרס בעבור האגסים.

- מהו הפרס שמקבל מסיה רסין?

מדוע יש למסיה רסין זר על הראש?

חפשו באינטרנט את המילים **זר דפנה** או **דפנה**

ענו:

- מי היו אלה שענדו לראשם זרי דפנה?
- איזה זר יש על ראשו של מסיה רסין?
- גם באיור 5 יש למסיה רסין זר על הראש. מה ההבדל בין שני הזרים?
- על מה לדעתכם מרמז הזר השונה באיור 5?

חידת החיה המוזרה

בפגישה הראשונה של מסיה רסין עם החיה המוזרה ישנו תיאור מפורט של מה שהוא רואה:

"החיה הייתה גדולה, בערך בגודל של עגל צעיר. מרחוק היא נראתה כמו ערמה של שמיכות צמר ישנות. משני צדי ראשה היו תלויות אוזניים כמו זוג גרבים ממולאות. את העיניים אי אפשר היה לראות. לחיה היה חוטם ארוך ונפול, ומעליו שביל שמשני צדדיו ירדו שערות ארוכות. הרגלים שלה נראו כמו גזעי עצים. הברכיים הכפופות הסתתרו מאחורי קפלים. היא לא השמיעה קול."

המראה הזה של החיה מעורר אצל הקורא סימני שאלה האם זו חיה אמיתית?

- מה אוהבת החיה לאכול?
- כיצד אוהבת החיה לבלות?
- כיצד החיה אוהבת לשחק?
- איזה מידע נוסף נמצא בסיפור שמעורר חשדות האם זו חיה אמיתית?

אמנם אבדו לי האגסים---- אבל מצאתי ידיד חושב מסיה רסין.

הביעו את דעתכם על אמירה זו:

- מה משמעותה של החברות בעיניו של רסין?

- על מה הוא מוכן לוותר למען חברות?
- האם אתם מסכימים לדעתו?
- גם בתמורה לחיה כמו בתמורה לאגסים הציעו למר רסין כסף רב.
- מה היה הנימוק של מר רסין כאשר לא רצה למכור את עץ האגסים?
- מה היה הנימוק שלו כאשר לא רצה למכור את החיה?
- השוו בין שני הנימוקים.

סוף טוב – הכל טוב

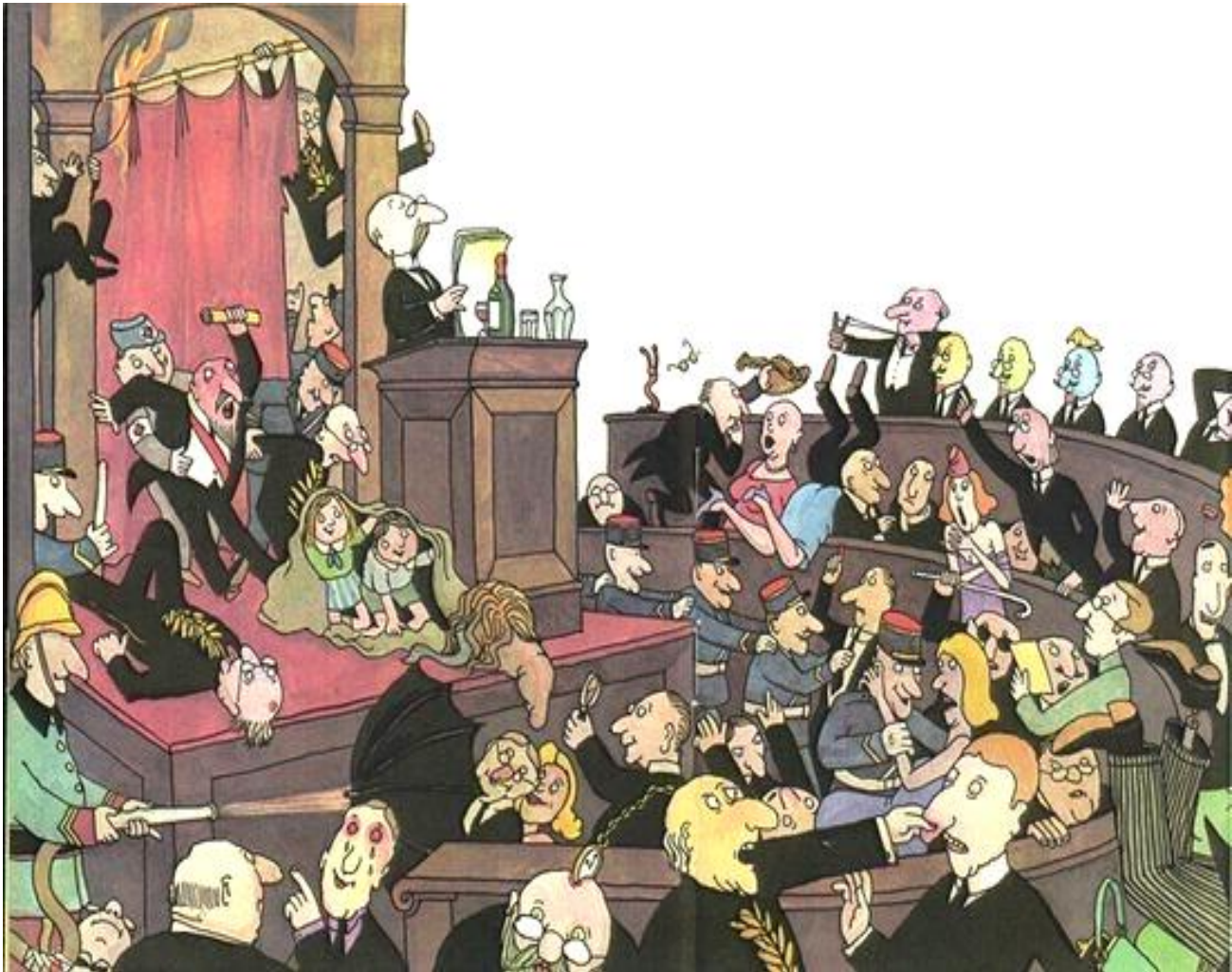
- תארו כיצד נראית כניסתם של מסיה רסין והחיה לפריס
- באמצעות ההגזמה מלגלג המחבר על חברי האקדמיה והקהל. הביאו דוגמאות להגזמה בתיאורים.
- איך הגיב מסיה רסין כאשר נודע לו כי החיה היא תעלול של 2 ילדים?
- לו אתם הייתם במקומו של מסיה רסין כיצד הייתם מגיבים לתעלול?

האיורים של טומי אונגרר (בשיתוף עם מבוגרים)

קראו באתר דףדף על טומי אונגרר כמאייר:

<http://www.dafdaf.co.il/Details.asp?MenuID=3&SubMenuID=110&PageID=3819>

בנוסף לספרי הילדים שכתב ואייר טומי אונגרר אייר טומי אונגרר גם למבוגרים. בחלק מהאיורים שלו, גם לילדים וגם למבוגרים הוא מספר סיפור שלם, ובא להדגיש התנהגות חברתית. לעיתים זוהי ביקורת חריפה על התנהגות של בני אדם, לפעמים הביקורת מעודנת יותר. בדרך כלל הציורים משעשעים, ולעיתים מוגזמים. לפניכם 2 איורים מפורטים מאוד המתארים את המהומה שפורצת **בתוך** אולם האירועים **ומחוץ** לאולם האירועים כאשר נודע שהחיה היא בסך הכל תעלול של שני ילדים.

המהומה בתוך אולם האירועים (איור מס' 7)

משפט מתוך הספר הקשור לאיור:

"חברי האקדמיה הנכבדים הוכו בתדהמה"

המהומה מחוץ לאולם האירועים(איור מס'8)

משפט מתוך הספר המתאר את המצב:

"כשהגיעה הידיעה... לקהל העצום שהתאסף מחוץ לאולם פרצה מהומה."

התבוננו בשני האיורים מהומה של נכבדים ומהומה של קהל ברחוב

ענו:

המראה חיצוני של האנשים

- כיצד לבושים האנשים באיור מס'7?
- כיצד לבושים האנשים באיור מס'8?

תגובת המשטרה

- כיצד מתנהגים השוטרים באיור מס'7?
- כיצד מתנהגים השוטרים באיור מס'8?
- האם יש הבדל בהתנהגות השוטרים בשני האיורים האלה?

אלימות

- האם יש פעילות אלימה במהומה באיור מס' 7? תארו.
- האם יש פעילות אלימה באיור מס' 8? תארו.

הומור

- תארו מצבים שהצחיקו אתכם באיור מס' 7
- תארו מצבים שהצחיקו אתכם באיור מס' 8

שאלה

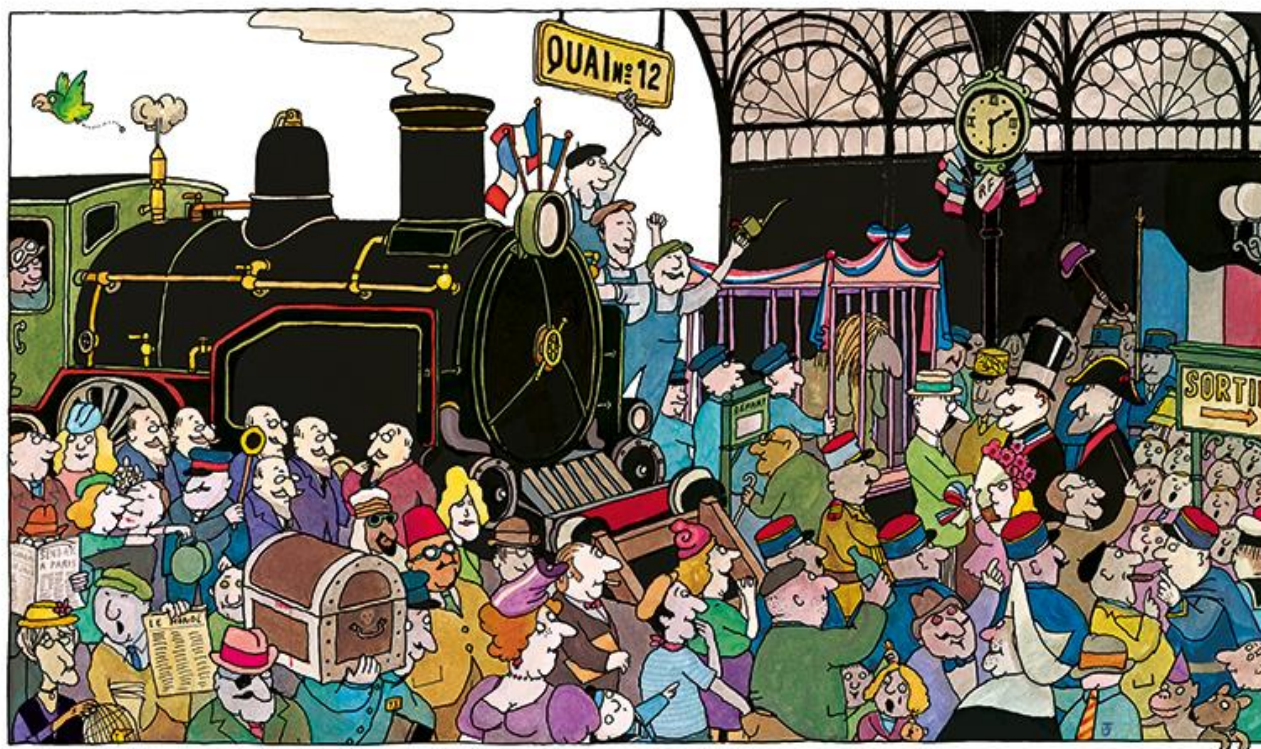
- מדוע לדעתכם, בחר המאייר, טומי אונגרר לצייר שני איורים שמתארים את המהומה בעקבות הגילוי. מה רצה לומר בכך?

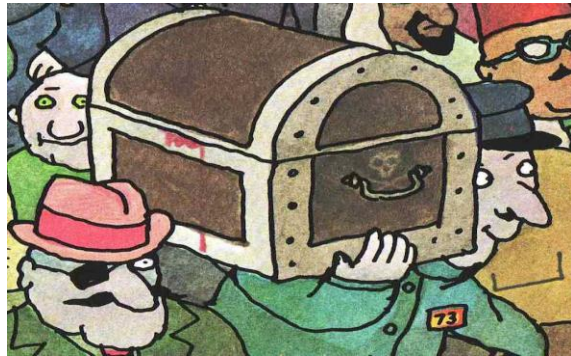
החיה מגיעה העירה

כאמור, האיורים של טומי אונגרר הם עולם ומלואו ומהווים סיפור שלם.

התבוננו באיור מס' 9 וענו:

- מהי, לדעתכם, הסיבה שהאיורים של טומי אונגרר הם סיפור שלם בפני עצמו?

בחרו קטע מן הציור, כמו למשל איור מס' 10 וספרו סיפור מדמיונכם לפי הנושאים הבאים:

- מה רואים באיור?
- מי הן הדמויות?
- היכן הם נמצאים ולאן הם הולכים?
- מה קרה להם?
- מה יקרה להם?

הכינו:

ד"ר רחל עזוז

ד"ר איה מרבך

מחברות סדרות ספרי הלימוד "לשון ועוד", "לקרוא ועוד", "עברית ועוד".